

BAKURUBASANNI

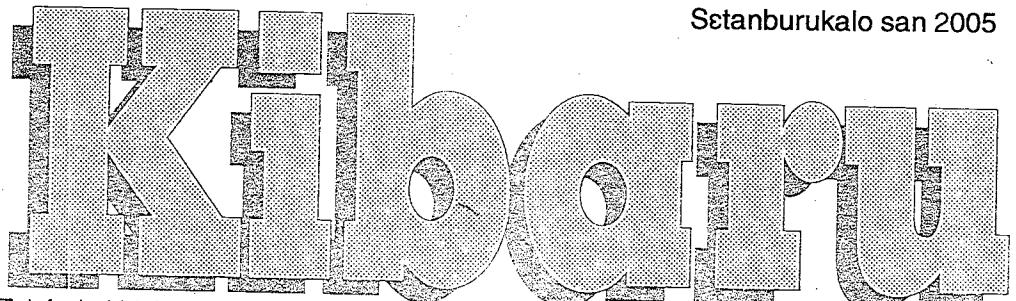
(nimɔ̄rɔ̄ 12 songɔ̄)

Mali kōnɔ̄ = Dōrōmɛ 300

Afiri ki kōnɔ̄ = Dōrōmɛ 600

Jamana wərə = Dōrōmɛ 1000

Sétanburukalo san 2005

Kunnafonisèben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 221-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 33nan boko 404nan

A songɔ̄ : dōrōmɛ 15

Mali ka san 2006 baarakənafolo

Minisiriw ka tōnsigi balalen na sétanburukalo tile 18 san 2005 n'a nemogoya tun be jamanakuntigi Amadu Tumani Ture bolo, u ye Mali ka san 2006 baarakənafolo dannatigé. nafolo don, min be ke ka san kōnɔ̄ baara bolodalenw musaka yiriwali ka sabatinafolokunda hadamadenya na ani seko ni dōnko hukumu kōnɔ̄. A be dabo fana, feere min bolodalen don fanntanya kéléli kama ka bo an ka jamana kōnɔ̄ o ka waleya.

Ka da warikogeléya min be dijne kōnɔ̄ bi, ani farafinna tilebinyanfan fe, kerenkerenneny na Mali kōnɔ̄, san 2006 baarakənafolo in bolodara ka sinsin fən min kan, o ye jamana ka nafasorosiraw la, kemesarada la 6 ka soro ka fara olu nafa kan.

O hukumu kōnɔ̄ fō wulikajø ka ke jamana ka soro nɔ̄fe a kōnɔ̄na n'a kōkanna na ani ni wari be bo a ka taa yiriwalisira kerenkerenneny dafe.

Mali ka san 2006 baarakənafolo be nin cogo la :

Folo, jigi dalen be nafolosorota hake min kan jamana fe o ye sefawari miliyari 840 ani miliyari 740 ye kasoro san 2005 ta tun ye miliyari 747 ani miliyari 602 ye. Kemesarada la 12 ani muru-muru 46 yelenna o kan.

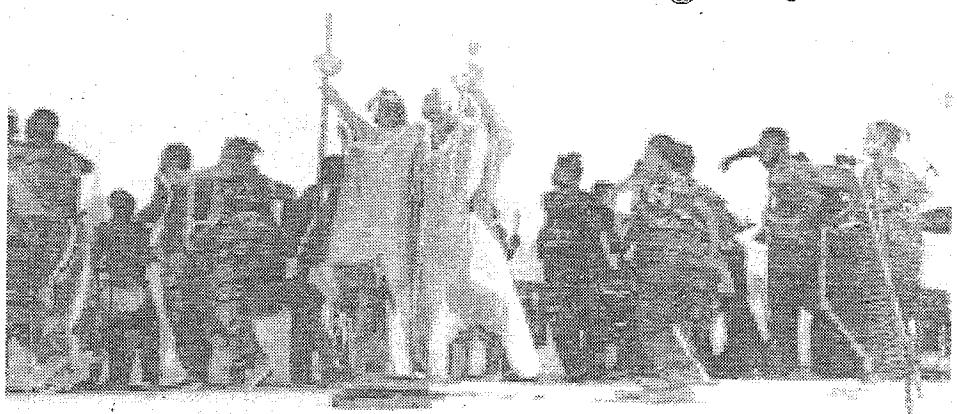
Filanen, nafolo bɔ̄ta hake ye miliyari 935 ani miliyari 759 ye, kasoro san 2005 ta tun ye miliyari 836 ani miliyari 231 ye; kemesarada la, 11 ani muru-muru 90 yelenna o kan.

Kolosili la, kalanko musaka mintun ye sefawari miliyari 128 ani miliyari 703 ye, san 2005, o kera miliyari 158 ani miliyari 490 ye. Kemesarada la 23 ani muru-muru 14 farala o kan.

Keneyako musaka fana min tun ye miliyari 57 ani miliyari 30 ye san 2005, o kera miliyari 72 ani miliyari 648 ye. Kemesarada la 27 ani muru-muru 45 farala o kan. Sabanan, Mali ka san 2006 baarakənafolo be dese ni sefawari miliyari 95 ani miliyari 19 ye, kasoro san 2005 ta tun be dese ni miliyari 88 ani miliyari 629 ye; kemesarada la 7 ani muru-muru 21 be san 2005 ta deseda kan.

Dokala Yusufu Jara

Mali seko ni dōnko sanfilajenajew kuncéra Segu Bamako ye joyorɔ̄ folo ta tuguni ninan

Bamako dōnkɔ̄roma

Seko ni dōnko jirakene kan Segu sétanburukalo tile 3 ka se a tile 11 ma, Bamako ye Kayi dan ni kuru kelen ye ka joyorɔ̄ folo ta. Kayi kera filanen ye ka Segu da u kan joyorɔ̄ sabanan na.

Înajekulu n'u nemogow ani u kanubagaw bora Mali marayorɔ̄ 8 tōw la ka na fara Segutaw kan. Folifén suguya bəs dōtun be kene kan ka bo Gawo, Kulukoro, Tumutu, Sikaso, Kayi, Segu, Kidali, Bamako, Moti ani înajekulu welelen fila ka bo Burkina Faso ani Kubajamana na.

Seko ni dōnko sanfilajenajew in senfe, geléya misenninw ma se ka yelema don baaraw bolodacogo la. Min yere ye mogow törc kosebø, jalatigela dōw tun te na joona, wa jaabi min dira o ma ke jama sago ye. An ye nininkali ke Bamako înajekulu nemogo Bureyima Sise la, o y'a jira ko Bamako kera folo ye, nka ko foli ka di Kayikaw ma. An y'a kolosi Sikasokaw ka tanunisèben kan, ko Sikaso tun be joyorɔ̄ 2nan na jamajédonkilida la; nka jateden 2 tun jɔ̄silen be ka 3 seben o no na.

San 2005 seko ni dōnko kuncéra karidon sétanburukalo tile 11 Amari Dawu togolantolatankene na, Bamako bama saba ye Kayi Sigi talon Segu Bajoliba dankan na ka jigin n'a ye ji la.

K'an ben minni san 2007? O ma fo folo.

ne 8 - 9

KONKO

Yeremahoronya sanyelemaseli 45nan kera wasa ye

ne 2

Senegali jamanakuntigi ka taama Mali la

ne 4

Batakiw

ne 6

Kalankene n°32nan : Bamanankan maben dajø werew

ne 7

Dukene 16nan : Geléyaba be Ganbi npogotigw kan

ne 7

Segu : Mali seko ni dōnko sanfilajenajew kera kunnawolo ye

ne 8, 9

Sétanburukalo tile 8 ye balikukan togoladonba ye

ne 10

Mali kupu ntolatanlaban : "ASB" ye Joliba gosi ntolatan kuntaala jan na

ne 12

Yeremahoronya sanyelemaseli 45nan kera wasa ye

Geloya n'a ta bëe, balokogeloya, fojogonkow n'u ta bëe baarakelaw ni goferenaman ce, Malidenw jira ka fara nogon kan, k'u tege di nogon ma, ka yeremahoronya sanyelemaseli 45nan jenajew laben ka ne, ka da ko n'a koro kan.

Jamanakuntigi ka korofo, ka fara Sikaso jenajew kan : defile ani kupudimali ntolatan laban, nin bëe ye mogow kun mine, k'ujigi fa, k'a don ko Mali be sira numan kan.

Arabadon, setanburukalo tile 21 san 2005, sufe, jamanakuntigi kumana arajo ni jabaranin na, yeremahoronya seli hukumu kono. A ka kuma laban na, a y'a jira ko Malidenw hakili be yiriwaliminna, soro, anihadamadenya nasiraw la, o feere n'o waleyaliko numanse b'ye, fo n'u y'u ban u yere la. Okuma in koro ka dun : a be baara kofo, cesiri, tilennenya ani basigi jamana kono.

Alamisadon, setanburukalo tile 22 n'o ye yereeta don yere ye, defileba kera Sikaso min nogon ma deli ka ke folo an ka jamana kono. Laben bëe lajesen sabatira Sikasokaw bolo. Ceba ni Babenba bësonw bora ni kenedugu jamana folisenw n'a dönsenw ye ani laadalakow. Kenedugu faama n'a ka kelekcew tun b'u masiri cogo min na k'u faso lakaná, o fana jirala. Faamaden Momo Tarawele, muso min y'a sin tige marifa baratuli kama, ofana n'a jenogonw, musomarifatigw, olu fana temena, mogow k'u ye. Kenedugu donsow fana y'u jeniyoro fin kosebe, k'a jira ko forontobore koro o koro tisolan b'la. Nin bëe kun ye k'a jira k'an man kanka, nine folo mogobaw k'o, sango minnu ye nansara marabaga juguw kuben, ka saya fisaya ni malo ye. Yereeta sanyelemaseli 45nan in bilala minen min kono, o kera tubabuw kelebagaw lafasali ye : Ceba, Babenba, Elhaji Umaru, Samori Ture, Kunbi Jose, Banzani Tera, Feruni, fokase Modibo Keyita n'a jenogonw ma. Koro min b'o la, o te k'a fo k'an ka tajuru sarabere ta nansaraw kama, k'u ke an juguw ye. A koro ye k'an ka yerslakana fari da. Ka horonya fisaya ni jonya ye. A koro ko jamana ka josen kura ta, ka demokarasi sinsin. Demokarasi sinsinni ye jumen ye? Bëe lajesen k'i ka baara ke cesiri ni tilennenya la. Feerew ka tige, komogow ka se ka nemogow kolosi; k'u latilen

n'u jengenna, k'u nonabila n'u m'u joyoro fa; k'u deme n'u ye sebe ke. Komogow te se k'o baaraw ke fo u ka kalan, k'u ka jalakiw n'u ka jow don, k'u joyorodon, ka nemogow fana joyoro don, ka dije taabolow don.

Yerelakana do fana ye an ka seko ni donkow matarafali ye, ka danbe sinsin. Dije b'a la ka ke soba kelen ye. Nijamana minnum'udanbe sinsin, k'u ka kanw layiriwa, ka baara ke n'u ye, olu be tunun.

Yerelakana do fana ye labenw sabatili ye kelekeminenko la. Sikaso defileba in senfe Senegali jamanakuntigi Abudulayi Wadi nisondiyara, k'a kabakoya Mali sorodasiw n'u ka minenw na fo a ponkera. O kelekeminen ninnu ye Sikaso ni Segu mara sorodasiw doronw de taw ye. Minen minnu dasilen be korenfe, minnube Bamako, Kayi, Kulukoro, ani Moti, olu ma na».

In'a fo jamanakuntig'y'a jira cogo min na, Kibaru la yan, anw fana dalen be Mali ka sannayelen na.

Bëe da benna a kan, baaraw jena Sikaso bolo. O ma bali an na, bawo mogo minnu ye kogobolo jo u ka dugu dala k'a ben, a janya kilometere 9, a kundama metere 6, a feteres n'o y'a bonya ye metere 5, olu bennaw te se ka ko lankolon ke. Sikaso tata nogon ma laben Farafinna tilebinyanfanbolo kan. Fen min ye kupudimali ntolatan laban ye, o fana kera wasa ye. Joliba ntolatannaw ni Bamako komini sabanan ntolatannawyekatabanaani ni solasegin wooro ke alamisa wula Babenba tarawele togolafarikolojenajekoyorla. Dogoya te kele sa, o ntolatan diyara ASB la ka da u ka gololeyakan, dusu, ntolatan nedon ani u ka degelikaramogo ka feerew.

Goferenaman ye hakili numan min soro ka yereeta seliwo Bamako ka jigin n'u ye an ka marabolow kono, o benna jamanadenw ma. A be ke sababuye, marabolow ka nafa caman soro : dugu be saniya, sirabaw be dilan, sow be jo, yorow be masiri, jagokelaw, lotolitigw, bololabaarakelaw ani mobilitigw, ninnu bëe b'u tege non bawo jama be na. Anafa do fana ye fasokanwbarika bonyali ye ani jamana dönni ka taa a fe an ka cikedugulamogow bolo.

Senegali peresidan Abudulayi Wadi y'a jira ko bi m'ale bila defilew yeli la

dije nefe. Nka Mali ye min jira nin ye a ma deli k'o logon ye folo, o te segenbaatjamana bolono ye, o ye jamana barikama bolono de ye. A ma fosifoni tijete. An siginogonjamanaw farala an kan seli in na : Lagine, Burkina, Kodiwari ani Senegali. Senegali jamanakuntigi welela kerenkerennenya la ka na jenajediya an bolo. Nin bëe b'a jira ko Mali ma bo a kan kan : Farafinna ka ben sinsinni an'a ka kelenya.

Mahamadu Konta

Depitekalata kerenkerennen Sikaso Kelen bëna sugandi mogo 7 cela

Minisiriw y'u ka laadalatonsigi ke Kuluba arabadon utikalo tile 31 san 2005; a nemogoya tun be jamanakuntigi Amadou Tumani Ture bolo. Jen kera n'a ye depitesigikalata do ka ke, kerenkerennenya na Sikaso mara kono.

Sikaso depite min tun ye Madamu Ayisa Jalo ye n'a tun sigira san 2002, o fatura mekalo tile 27 san 2005. Depitekalata in kun ye o nonabilako ye. Mali depitebulon nemogoba ye seben ci utikalo tile 11 san 2005 sariyasoba la, k'a jira ko depite do ntanyana; kalo saba seben in soroen kofe, kalata kerenkerennen ka kan ka ke, ka depite fatulen in nonabila.

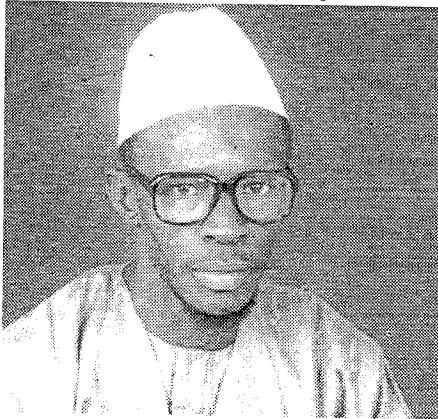
Depitekalata in be se ka ke tako fila ye. Kalata be ke karidon nowanburukalo tile 30 san 2005.

Kalata kun folo kanpani be damine karidon okutoburukalo tile 9 san 2005 su tilance waati (miniwi) k'a kunc jumadon okutoburukalo tile 28 san 2005 su tilance.

Ni filanan bora a la, o kanpani be damine arabadon nowanburukalo tile 9 san 2005 su tilance K'o kunc jumadon nowanburukalo tile 11 san 2005 su tilance waati. Sugandili bëna ke mogo 7 minnu cela, olu ye Isimayili Samake (MIRIA), Madamu Majé Jalo (otopolitikitona), Madamu Musokuta Jalo (MDD), Famara Jalo (PIDS), Yakuba Jara (MPR), Huseni Gindo (RPM), ani Madamu Fanta Tarawele (Adema PASJ).

Dokala Yusufu Jara

Fasokanw lafasabaga dō fatura : Amadu Gani Kante

Maliarajosoba an'a kunnafonisəbenw cakeda mōgōkōrōbaw bē ka dōgōya. Olu minnu ye wulikajow ke kabini yērēta waatiw fo bi walasa Mali ka kunnawolo soro arajoko kunnafonisəbenko ani jabaraninko la Farafinna. U y'o baaraba ninnu ke kasoro se ba t'u ye, minen nənāma t'u bolo, kasoro kalan béré t'u la fana, nka o n'a ta bēe u ma to ko fadenw célé Farafinna.

Amadu Gani Kante bē jate yērēmahōrōnya sinsinni kēlē cēfariw fe. Amadu Gani Kante ni bēe ko a ma Gani, fatura alamisadon setanburukalotile 1 san 2005 Bamako yan.

Gani bangera awirilikalo tile 4 san 1936 Kita. Seko ni dōnko kalanso min bē Bamako (INA) a y'o dipulomu soro. O kōfē, a ye dōgōtōrōya kalan fana ke, ka baara ke Pōnze dōgōtōrōso la. San 1964, a kéra kunnafonisəbenna ye Esorila, n'oye Malikunnafonisəbenba ye tubabukan na. A kéra o kunnafonisəben in səbennijekulu nəmōgo ye san 1968 ka se san 1971 ma. San 1972 ka se san 1986 ma, a kéra Kibaru səbennijekulu nəmōgoye. O kōfē kunnafonisəben minnu səbennen bē fasokanw na, o nəmōgoyaba tara k'o di a ma. Kibaru ka sannayelen, ka togo soro jamana kōnō an'a kōkan, o bora Gani ka césiri la sangoo san 1970 waatiw la. Gani ye kunnawolosebēn soro san 1968 Dakaro kunnafonisəbenaw ka nōgōndan na. Mali ka sanfilajenajé (Byenali) a ye baara caman ke o nənamayali sabatili la. Mali y'a tanu, k'a walejumandon, ka fasodennumanya medayi da a disi la kabinisan 1989. San 1995 a ye baara bila ka da a si hake kan.

Fasokanw lafasabagaba, Ala ka hine i la.

N. Samaké
Mahamadu Kanta

Alayi Cokari fatura Kabaaru səbennijekulu kuntigi tun don Moti.

An baarakējogon Alayi Cokari min tun ye Kabaaru səbennijekulu kuntigi ye Moti, a fatura Fatōma arabadon setanburukalo tile 21 san 2005, k'a somogow n'a teriw ani Kabaaru kanubaaw bila nənafin na.

Alayi Cokari bangera san 1949 fatōma Moti mara la; a y'a ka kalan kun folō ke yen san 1956 ni 1962 waatiw la. K'a kun filanan ke Moti ka «DEF» soro san 1967. Moti mara kalanso min tun bē wele «CPR», a yelakōlikaramogoya kalan ke yen ka tila o la san 1968. Alayi Cokari ka soro ka lakōlikaramogoya ke Kile, Joyila mara

la san 1968-1976, k'a ke Nkongo, Fatōma dafedugu do la san 1976-1987; ka labankə fulakan karamogoya ke Manako.

Alayi Cokari kéra Fulakan yiriwali karamogō nana do ye fulakanményōrowla. K'a to o baara in na, cakeda min nəsinnen don kunnafonikō ma Mali kōnō n'o ye «AMAP» ye, o y'a ta ka bila Moti san 1990 Kabaaru səbenni kama, Alayi Cokari kéra seko ni dōnko sankorōtabaa ye; o de koson, a tun te to kōolu sanfilajenajew la; fo ka se a fatuli ma, a tun bē Kabaaru jemukan ke Moti «ORTM» na.

Alayi Cokari tun ye baarakelaba majiginnen ye, hōrōnya tun b'a la; a taara ka muso 1 ani den 8 to a kō. Cokari, Ala ka hine i la.

Daramani Kułubali AMAP - Moti
Dokaka Yusufu Jara

Jitumu sorofé kōnō fatura

Jitumu dōnkilidalaba Dusuba Tarawele fatura alamisadon utikalō tile 25 san 2005 Gabiriye Ture dōgōtōrōsoba la, bana kuntaala jan senfe. Dusuba Tarawele bangera san 1952 Semana, o bē Jitumu kōnō. A tun lakodonna malidenw fe kosebē k'a sababu ke a ka «Jitumu foli», «Didadi» ani cebilendōn» ye. Dusuba ye dōnkilida damine kabini a san 7 sənəkəlaw ka fobōndala jenajew senfe.

A furulen, a yēlemana Kōdiwari jamana na. Hali yen, a tun bē kōnō nidenkundi jenajew ke. Akoseginnen Mali la, o san 15 ye nin ye. Dusuba Tarawele ye solodonkilidaw damine ka kaseti 2 bō; folō bōra san 1999, filanan bōra san 2001. Jitumu sorofé kōnō sanga wulila kosebē Mori Sumano ka faso nənajew boli senfe ORTM na. Dōnkilidala tun don, min tun bē mōgōw wele ka taa kelenya ni nōgōndemē ma ani k'a somogow fo k'u barikada sene kanuni na. Jitumu kōnō, dututigibēye Dusuba Tarawele ka numanya dōn. A ka dōnkili min bē

wele «Tayelélé», o tun te bō ka ban tele la; a tun bē ten arajoso bēe fana na.

Dusuba ye Mali fan caman yaala ka baara ni seko kanu don jamanadenw na n'a ka laadalafoli ye. A tun bē sukarocayabana bolo a bē san damado bō. O de labanna ka ke a sababu ye. Dusuba Tarawele ka janaja don Sanankōrōba, o kéra sanji jukōrō dugumogow n'a teriw, nənajekelaw ania kanubaa wērew fe. A taara ka den 2 to a kō, ceman 1 ni musoman 1.

Ala ka hine Dusuba Tarawele la!

Dusu Jire
Dokala Yusufu Jara

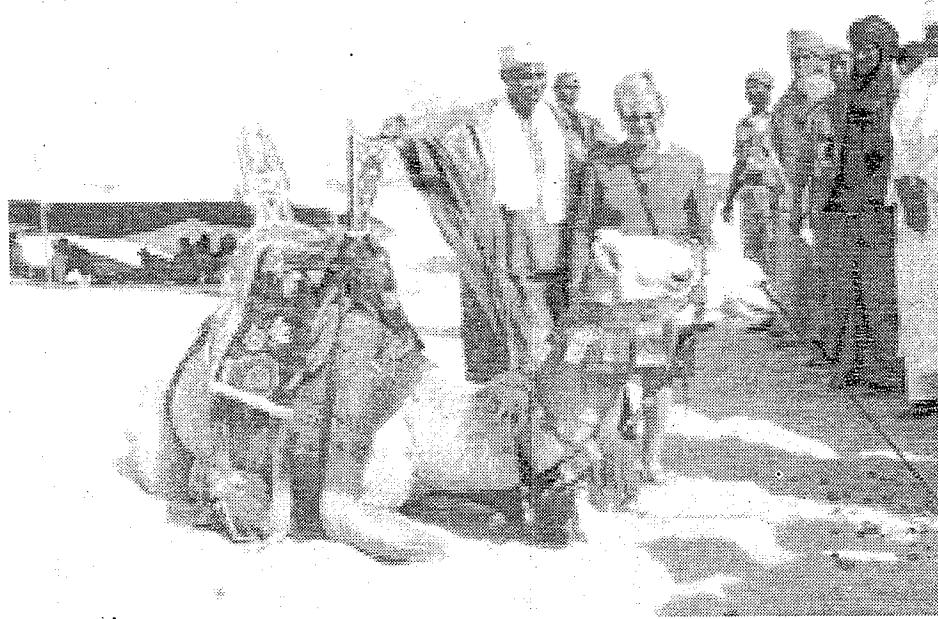
Senegali jamanakuntigi ka taama Mali la

Senegali jamanakuntigi Abudulayi Wadi n'a furumuso Wiwiyan Wadi n'u nafejama tun be taama na Mali la k'a damine setanburukalo tile 19 na san 2005 ka se a tile 22 ma.

Taama in konna na, jamanakuntigi Abudulayi Waditaara a nedea Tumutu duguni Jingareberi misiriani Ahamedi Baba togolaso kan. A selen Bamako a

kozebe u ka jamanaw bilama kan politiki kunda ani nafoloko kunda; fo ka taa se Farafinna ani dije konokow ma.

Jamanakuntigi Abudulayi Wadi kera dunan welelen ye ka na Mali ka yereeta san 45nan nenaaje bonya da a kan. A taara a nedea jamanadenw ka nafasorocakeda daw kan. Nenaaje in

Tumutukaw ye noggome ni Abudalayi Wadi la

taara Mali ka fenkormarayoro laje; Bamako sigibaa folow ka cidenwtaara bisimilafoli bila a la. Malidén minnu ye kalan ke Senegalijamana na, olu ka jekulu ni senegalika minnu sigilen don Mali la, nin bee taara foli di Abudulayi Wadi ma.

Tuma min na jamanakuntigi Abudulayi Wadi sera Sikaso Mali ka yereeta san 45nan nenaaje hukumu kono, a taara a nedea Sikaso tata kan. tatakogo ye fomba ye Farafinna ce farinw ka wulikajo konna na ka marafanga kubben, n'o ye nansaraw ye. Mali ka yereeta san 45nan nenaaje donkerenkerennen kama, sikasokaw ye Abudulayi Wadi ke sikasoka ye k'u ka dugu konnega kalifa a la fo ka dugubolon do togo da a la. Jama bora k'a sebekoro kubben Sikaso.

Senegali jamanakuntigi Abudulayi Wadi ye waati min ke Mali kono, a ni jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye noggonye caman ke teriya ni badenya kono, ka noggon faamuya

don finitigw ni jamanaden tow ka munumununsaalo kene kan, Amadu Tumani Ture ye bonya da Abudulayi Wadi kan k'a bila a yere no na Mali sorodasiw kuntigya la.

Solomani Dunbiya
Dokala Yusufu Jara

Tawusa barazi

Barazi mankan do bema jo korenfe Gavo mara la ba joliba kan. A be jo yoro min na o be wele Tawusa.

A kolosira kabini bi te ko ba Joliba ji be ka dogoya, a be ka geren doonindoonin cencenfu fe. Dala minnu b'a kera fila fe, olu caman jara, i n'a fo Teleani Fagibini. Bajitunmana yelen, ka don a nema, ji tun be walankata falaw kono, nka bio site ke bilen. San 1970 ani 1980 ja digira korenfe la fo k'adamateme: sumante soro, baganw balofew te soro, jegen te soro, kungo lankolonyara. Jamana nemogow ye jatemine ke k'a ye ko fura min ben nin gelayaw la o ye baj koronni ye, k'a mine, k'a ton ka soro k'a walankata i sago la forokenew kono; Tawusa barazi in jokun file. Baaraba in nafolo ka kan ka ben dolariwari miliyon 136 ma, o ben be sefawari miliyari 73 noggona ma. An be don min na i kobi, Mali goferenaman sera ka dolariwari miliyari 90 soro an demebagaw fe. Walasa bolobe da waritokan, baaraw ka se ka damine san 2007, Mali goferenaman ni an demebagajamanaw ye lajeba ke Makanjamana kansilamew ka yiriwali banki kono, k'a ta sstanburukalo tile 3 la ka se a tile 9 ma. O noggonye in senfe, ben kera a kan ko Tawusa barazi joli nafolo bee de soro. Fen min ye Kandaji barasi ye, o bema jo Nizerijamana kan, ben kera o fana nafoloko kan. Tawusa barazi sababuya la, taari 185 bema laben sens kama, ka ji laton, ka to k'a bila doonindoonin, ka yoro bee labo; nennamaya ka sabati korenfe.

Amadu Umaru Jalo
Mahamadu Konta.

Lameriken do be furumusonini na

Lansi Berenan ye denmis enye, ce ganan don, a jokundama ye metere 1 ni santimetere 82 ye, farikolojenaje ka di a ye. A mununnen don a man jugu.

A k'a bi farafinmuso jini min b'a ta san 16 la ka se san 30 ma, n'a jokukndama be metere 1 ni santimetere 70 bo ka se metere 2 ma. A ka ke muso kolomamisen ye min fana man jugu n'a fari ka fin.

Teriya in be se ka laban furu la.

Bataki selen bee na jaabi

Ninteriyasiraboli in mana ke muso min feko ye o be se ka batakin'i jolenfoto ci a ma nin aderesi la :

Lance Brennan
P.O. Box 161214
Sacramento, California, 95816 USA

Setanburukalo tile 8, Kalanbaliya kéléli tøgøladon diñë kono

Setanburukalo tile 8, san 1965 la, diñë seleke naani jamana minnu bë «INESIKO» la, olu ka kalanko minisiriw ye lajëba ke Teheran, n'o ye Iranjamana faaba ye, walasa ka feëre sigi senkan kalanbaliya kéléli kama.

An fë yan Mali kono, walasa jinë kana ke o don in ko, k'a ta setanburukalo tile fôla, ka se a tile 8 ma, o waati kerenkerenna ka nesin kunnafonidi ni lafaamuyali ma balikukan yere kan.

Bën këra hakilina min kan jinan ka nesin taasibiladon in seli ma, o këra :
**«BALIKUKALAN TAABOLO KURA
WALASA SIGIDALAMOGOW K'U
U'WOGOMOGOW FA SIGIDA
YIRIWALIBAARAW LA.»**

O siratigë la, i n'a fô kalanko minisiri y'a naniya cogo min, jinan, k'a ta setanburukalo tile fôla fo ka se a tile 8 ma, Mali fan bëe fë, dögökun in këra kunnafonidi ni hakilinafalenfalen ye balikukan kan. Kunnafonijensensira si ma tokobaara inna : arajow, televisyon, lajebaw...

Kunnafo ni ninnu bolila fën minnu kan, an bëna döönin fô aw ye olu kan, walasa a' yerew ka a' ka tataw ta balikukalanko la, ka nefoli ke mögo wërew ye.

Mali kono, sariya min tara ka kalanko taabolow dantigë, oy'a jira ko balikukan ka ke fasokanw na balikukalansow kono, duguyiriwakalansow kono ani musow ka kalanyoro kerenkerennew kono. Mara walanwalanni hukumu kono, balikukalanko bilalen bë kominiw ka bolo kan, ka d'a kan a dabolen bë olu de ka yiriwali n'u ka jëtaa kama, u bë se cogo min, k'u jöyoro fa fasojbaaraw la.

Balikukan taabolo kura bë mun kofç?

N'i y'a ye kurako kuma bë fô, o b'a sôrç körolen dan yera walima ko dôw y'a këne. Yelëmaba min donna kalanko taabolo la «PORODEKI» fë, n'o ye kalanko santanbaara bolodalen ye, o ye kuntilenna damadôdantigë balikukalanko siratigë la :

Ka do fara halisa mögo kalannen hake kan;

Ka feërew tige walasa kalan ka sinsin kudayı sigida la;

Musomannin ni cemannin minnu ma se ka don lakoli la, ani minnu bora joona a la, ka kalan ke olu kun, ani k'u dege baaraw la, walasa ka sigida, ka hadamadenya ani sekô ni döñko sabati.

Ka dönniyaw di kalandenw ma, minnu b'a to u bë se ka sigida yiriwalibaaraw waleya, ka hadamadenya sinsin sigida la.

Ka da diñë yelëmabolow cogoya ani faantanya kélélibaaraw kan anka jamana kono, balikukan taabolo kura in ka lañini ye kalanden jolenw ka se ka baaraw dege kalan in hukumu kono, u ka se k'u maamagow ni sigida magow dilan ni kalan sôrolen dönniyaw ye.

Sigidalamogow bëna u jöyoro fa cogo di sigida yiriwalibaaraw la?

N'a fôra ko balikukan ye kominiw ta ye, o kôrç ye ko balikukalanso wo, duguyiriwakalanso wo, nin bëe sigira senkan walasa sigidalamogow ka se ka bô nôgôla; wa sigidalamogow duntë se ka bô nôgôla cogo si la, n'u yere sen te u yerew kunkankobaaraw la : «Kun te di kuntigi kô».

Kalan kun fôla jemogoyaso

Dogotorowdowy esababu jugu ye banabaatow ma

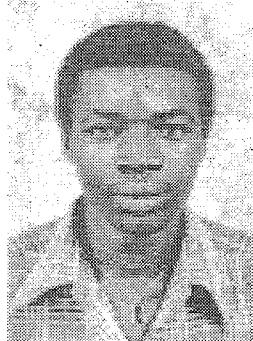
Ni ye Ala ta ye, n'o te, banabaato jigi ye fura ye.

Wa, a ladonko numan bese ka do bo a ka bana dimi na. O kerebetet ni banabaato sera dogotoroso la, dogotoro ka bérébéréli b'a don a dusukun na, ko a sera a keneyayoro la hali ni furakeli ma damine folo. Jugu were te mogo la bana ko. Ale de be se ban mogo ye k'a ke jugu sako ye. Fosi man bon jor bolo k'a Ni keneman bo. N'a ka ken a Ni na, su walima tile mana a diya, a n'a ka baara ke. Dow yere be tile kuuru kaara ke kolonkolon na foka su janfa k'u to fenjinyoro la, kerkenkerennenya na mobilibolilaw; takisibolilaw ta ka jugu o la kosebe, wa u be dugu wo misen bee yorodon. Tuma dow la, n'u ni binkannikelaw ma nogon girin dugu nefe, u na nogon girin ka don lakanabaaw kan olu dagayoro la. Binkannikela dow miiri la, djenewari bee be takisibolilaw kun.

Takisibolila ka kunnadiya, binkannikelaw mana a soro, u k'a kunta mince a la k'a labila a Ni keneman; n'o te, u b'a jogin walima k'a faga siye kelen ka taa n'u sen fila ye. Wa, a joginnen mana se dogotoroso la, ni Ala ma fara a kan a ka ben ni dogotoro hakilima ye min b'a kalenkan labato, a na sa a si to kan.

Dogotoro dow makosite banabaatola, wari doron. Ni wari te mogo min kun, o na nani bee lajelen ye a ne na dogotoro dow bolo. O de kera Saliya Balo ta ye Opitali Gabiriyeli Ture la setanburukalo tile 7 su san 2005. Saliya Balo ye takisibolila ye min bangera awirilikalo tile 16 san 1972, Madu Balo ani Asetu Kante den don Banankabugu Bamako.

Tuma min na Saliya be bo mogo dow bilayoro la sunegé kanje 2nan temenen ni sanga 30 ye, a ye ce fila jolen soro Jelibugu gitoronda la, k'u be na dugu kono. U ni Saliya benna wari

Fuseyini Jara

hake kan, Bamako poliso 3nan gitorencetigé la, to kelen y'a bolo don a jufa kono, sanni a ka wari bo ka di, a ni marifa kunkurunnin do bora k'o da turu Saliya la, ko a k'a ka telefoni di ale ma. A kera Saliya jena ko n'a y'a firifiri doonin binkannikela ninnu bolo, k'u na siran. U ye mugu wuli a la k'a ka telefoni bo a kun. Marifikise y'a soro a disiyanfan na k'a sebekorojigin, nka a sera ka mobil boli ka se polisiso 3nan na ka Musa Jara soro yen. Musa Jara ye seneben da takisibolila in kan ne k'a lase Opitali Gabiriyeli Ture la. An ye dogotoro min soro yen, o ye an bila taakaseginko hake min na o ka ca taa dogotoroso donniseben ta yanfe, taa furasanseneben furaw da jininkali ke yenfe, taa arajo keli yamaruya seneben lafa fan do fe.

Netaara furafeereyoro la k'asoromuso min be yen o dalen be sunogo la. O wulilen, o ye suuru ci i n'a fo a diyagoyara ka bila o baara in na mogokodese koso. Lere kelen kuntaala ne y'o ke taakasegin na. Saliya banabaato dalen be jenan na dogotoro ma maga a la.

A laban, ne ye negejuru ci Saliya ka takisitigi ma nege kanje 4nan temenen ni sanga 20 ye, o ka na deme don an na. Wari fosi were tun te Saliya kun doreme 755 ko; o yere taara dogotoroso donnisebenko ni arajo yamaruya keli senebenko dafé.

Fuseyini Jara

Surofenko ye Mali kalanko silasakun do ye

Mali kalanko ye joréranko ye; k'a sababu ke surofenko ye. Faantanden te ne soro kalan na. Mali Faamaw denw be taa kalan na Farajela. N'i y'a ye ib'icsiri kalankola, o yen'iden be kalan i ka jamana kono. Karamogo caman yere be jamana in kono bi, olu tara politiki sira fe k'a soro a donniya t'u la. Faantanden hake min ka kalan tinena k'a sababu ke warintanya ye dan t'o la. Jamana nemogow ka kan ka segesegelike, ni karamogoya donni te karamogo min na, o ka labila k'a nedonbaaw don olu no na. Nka o segesegeli infanate sababi ni nemogow tilennen ma soro yen.

Anbedon min na, joyoro fositte faantan na Mali kono.

Manan Keyita ka bo
Sitantunu Kita mara la

Balo santuma b'a soro kooriwari ma sara

Ne be kuma halibi balokogeleya kan. Kuma caman be ka fo, ko ni sanji sera ka laban, balo songo be nogoya : Mogo te se ka da o kuma in na; sabula, balo geleyali ju do be bo senekelaw yere la. Ni ye jatemine ke, senekela caman be yen, olu ka kooriforo ka bon n'u ka jeforo ye. Jeforobatigi manca, bawo olu haminanko folo ye motoba sanni ani udungoko werew, kasorobalodese ka jugu senekela ma ka teme mogo tow kan. Koorisene na be se ka kalo 4 walima kalo 5 ke koorisongo makononi na. O wari be soro tuma min na, o b'a soro balo songo ye yelenni damine. Balo ka kan ka san ni kooriwari min ye, a songo duman waati, o be teme kasoro wari te koorisene na bolo.

Fo ni goferenaman donna jamanadenwjigi korka songoduman sigi balo la de. Nka n'o ma ke, a ka gelen ko balo songo be nogoya. N'an tora julaw bolo, an be nogoya men an tulou la, nka a te ke an ye.

Yaya Mariko ka bo Senu, Bamako

Faamaw hawujara nafolo nofe

Faama te yen tuguni, warjinina de be yen. Fol, faama ni waritigi tun te kelen ye; nka bi, faama bee hawujara nafolo nofe. Joyoro te faama na bilen. Ni wari te ko min na, faama fana sen to la. O de kelen be sababu ye ka kojugukelaw caya. Faamaw ka warjinikojugu kelen be sababu ka jamanadenw tige u la.

Hamadi Aturu Boli ka bo Danbana, Kofeba komini na Kita mara la.

Angere songo ka ca senekelaw ma

Gelya do be senekelaw kan, n'o ye angere songoko ye. N'i ko malo, a fo angere. Nin fen fila ye nogon taamajogon ye. Angere tun tununna Moti mara la; sisani a nana, nka a songo ka ca, a te se ka san senekela fe. Angere boro kelen songo bilalen be doreme 3.000 la; a na soro a nakun te senekelaw ko ye.

Bokari Tangara ka bo Baribe,
Moti mara la

Kalankene n° 32nan : Bamanankan maben dane werew

Mankansigni : alphabet phonétique
diŋe foroba mankansigni : alphabet phonétique international
kɔrɔgɔnma : synonyme
suguyadɔnni : typologie
kanhaké : ton
kanhaké
majiginnen : ton bas
kanhaké kɔrɔtata : ton bas modulé
kanhaké kɔrɔtalen : ton haut
kanhaké majiginta : ton haut modulé
bayeimani : traduction
waleitigi walekəbaga : sujet
wale ganan : verbe à l'infinitif, verbe
walekəla : agent simple
wale sogolonnen : verbe complexe
mabenidane : mot grammatical
jɔnsigi : pause
kumasenbolo : proposition
kumasenmabeninan : mot grammatical servant à construire la phrase
neci : fonction
sugu / suguya / siya : nature
segesege : analyser
segesege : analyse
səbenfuranin labennen : Vignette
sənsirakumasesen : énoncé / phrase affirmative
bansirakumasesen : énoncé / phrase négative
kankodɔnni : linguistique
danešeben : lexique
dane dadɔnbali : laxème
kumajefo : langage
focogokelen : homophone
səbencogokelen : homographe
kankabila : famille de langue
daneburuju kalan : étymologie
kɔrɔfɔ : discours
daneđili, dili : racine
danekoloko, kolo : radical
maana : récit
kumalabəncogo : style
mankankoloma : phonème
mankankolomakalan : phonologie
mankankalan : phonétique
jateda : numéral cardinal
joyɔrɔda : numéral ordinal
dafa : complément
səbendɔnbali : analphabète

kanfilamenña : bilingue
farafasili : détermination
kanbolofara : dialecte
filaninladege : paire minimale
kumasensi : syntaxe
kuluba : syntagme
masalabolo : texte
kumasenkun : thème
walaka : décomposer
dalafo : oral, présenter oralement
caya taamasiyən : marque du pluriel
kɔrɔdane : mot lexical

Mahamadu Konta

Dukene 16nan : Gelyaba be Ganbi npogotigiw kan

Laada gelen do kelen be ka npogotigi caman ka furu bali Ganbi jamana kan. O laada gelen in ye mun ye? Npogotigi min npogotigiya mana ta kasoro a ma furu, o ka cesoro be gelyea. Ce n'a somogow, sango a fa n'a ba, olu t'a fe u denke ka muso furu min ma soro so. Denmuso fana mansaw be kunmasuli n'u denmuso ma soro so kɔnɔso la.

Npogotiginin sɔrɔli so kɔnɔso la, o y'an danbe kɔrɔye. Oye tige ye. A b'a jira ko denmuso tun be mara kono, a ladamunen. Furusira ni balimasira be waso ka kunnawolo n'a ye. Nka diine sim'a wajibiya ko npogotigite furu n'a npogotiya talen don.

A ko gelyara ka se hake la fo npogotigiw be npogotigiya laben ka ke u yere la, dogotorosow la walima somaw fe yen walasa u ka se ka furu. Dogotoroba do be Banjuli, Nizeriyaka don, ale ye sanga soro kosebe npotigiya labenni na npogotigiw la. A b'u ka musoyaminen fara, k'a kala, k'a laben cogoya la i b'a fo a danna cogoya min na Ala fe. O benen be cew ma, sango a ka fo dɔrɔn k'u muso sɔrɔla so. Dogotorow be nin baara in ke sefawari 10.000 ka se 40.000 nɔgɔnna ma. Se te minnu ye hali dɔɔnin, olu be somaw segere. Farafinfurakela dɔw b'a jini ka je npogotigi fe folosanni uk'a ka musoya iakuraya.

Npogotigi minnu y'u ka npogotigiya iakuraya, olu dɔwy'a jira ko kɔnɔsola, kafogɔnɔya senfe, olu ye gelyaba

de soro dimi jugu fe. Npogotigi do y'a jira k'ale ka furu sara a duguseje, a buranw kelen k'a don k'a ka npogotigiya kura labəncogo ma ne. Ganbi kono, faama fara jamanaden tow kan bee be nin ko in kalama nka wulikajo si ma ke min b'a to fu be siri a dan na, ka kunnafonidiw kε, k'a jira ko nafa t'a la, wa a kohnen don. Hakilima dɔwy'a jira, ko musomannin kanu min jo nennen be Ganbi, o de be k'a to ni musow ka npogotigiya be ta kasoro u ma se furu ye yere. U y'a jira, ladamu ka sabati, mara ka segin duw kono, o ka fisa ni yerenegen ye ani yerečo lankolon.

Mahamed Nboyoy Eyeku
Mahamadu Konta

Poyi : Kalan

Kalan ka di sa.
Kalan de be mɔgo ka dijenatige nɔgɔya.

Jamana n̄etaasiraw jiidili,
Jamana kono joyɔrɔtigiya,
Ninnu si te se ka sabati n'i ma kalan.
Kalan nafa te fo ka ban.
Ka sannifeere səbenw n̄enabo i yere ye,
Kalan de b'o sababuya
An ka karamogow fo.
Karamogow minnu ka kalan ma ke yere la fili ye,
Aw ni ce!
Aw kera faso səmenjiri ye,
Aw kera faso ntuloma ye.
Fasodenw b'a' fo,
A' ni ce.

Isa Jalo ka bo Kɔdugu
Kati mara la

Jiko kunnafoni

Utikalo tile 15 fɔlɔ kɔnɔna na, a kɔlɔsira k'a fo do be ka fara ba be jí hake kan.

Manantali ni Selenge, ji be laton ka se hake min na san kono, o b'a cogo kɔrɔ la.

Fo ka se utikalo tile 22 ma san 2005, jiw hake tun b'u salon ta ne ba be kono fo n'a bora Manantali barasi yɔrɔ la.

Nka n'i y'a jate minne san hakema ta ma, usiji hake tun t'u salon ta bɔ nin waati kelen na, fo n'a bora Bajoliba la Bamako ni Direyi ani Bafin Daka - Sayidu la.
Waatinataw la, ba ninnu bee bena fa ka taa fe.

Dokala Yusufu Jara

Segu

Mali seko ni dōnko sanfilajenajē kera kunnawolo ye

Segu o Segu, o!

Segu o Segu, o!

Segu o Segu, o!

Segu welela, lamineni kera, mogo ma to ko, bee bora. Mali ka seko ni dōnko sanfilajenajē kera Segu san 2005 K'a damine setanburukalo tile 3 ka taa u kuncé a tile 11. Jénajē ninnu kurunbonkarila Amari Dawo togolantolatankēne na Mali jamanakuntigi Amadu Tumani Ture fe. Minisiriw, goferenériw, depitew, Gabon seko ni dōnko minisiri, Burukinajamana denmisēn wuntigi, Kodiwarijamana goferenaman laadibaa nafoloko ni hadamadenya la n'o ye Loran Dona Fologo ye, ani Mali marayorō jénajekuluw ka fara dunan wéré kan, nin bee tun be kéné in kan.

Seko ni dōnko bilala hukumu min kōnō ninan san 2005, o kera SIDA ni Sumayabana keleli ye.

Segu goferenéri (marajemogo) Abu So y'a jira a ka bisimilali senfē, ko sanfilajenajē ye seko ni dōnko falencogo ye mogow ni nogon c'e. Mali ye jamanaba ye, sigiyorōn kelen ma kerenkeren siya si kan, bamanan, maraka, fula, kōbōrō, bōbō, maninka, sinafō, tamaseki... ni bee do be Segu mara kōnō. Siya t'a waso siya la; Mali in ye an bee je ye. U be nogon ka laadaw labato, ka nogon ka baaraw ke. Nin baara suguya in këbaa ye nin siya in kelen ye, o te Mali la. Nin kera a siye fôlô ye seko ni dōnko sanfilajenajē ka ke Mali marayorō wéré la, min te Bamako ye.

Segu marajemogo tilalen kuma na, seko ni dōnko minisiri Seku Umaru Sisoko y'a jira a ka kōrōfō la, ko fen min be se ka ke basigi sinsin sababu ye Mali kōnō, o te jiniyoro jan bo, seko ni dōnko y'o ye. Ale de be mogow, duw, duguw, ani jamanaw kala nogon na. A k'an be waati min na sisan, fen kelen min be Mali bolokoro ka feere jamana kókan ka da kórikan, n'a ka kan ka, nafa soro o la, o ye seko ni dōnko ye. Minisiri y'a jira ko san o san sefawari miliyari 106 be ladon Mali kōnō seko ni dōnko tigilamogow fe. A ko ni mogow min ma ne an demeni ko,

a k'an deme k'an to an danbe la. Walasa jamanadenw ka kelenya ka waleya kosebe, fo jénajekoyorō ka caya Mali kōnō, marayorō bee la. Tuma min na dannatigeliw banna, marayorō kelenya ka jénajekulu ni jama welelen minnu bora Burukina ani kubajamana na, olu ye munumununsaalo damine ntolatankēne lamini na. Fanfari ye munumunu saalo datige; Gwo, Kulukoro, Tumutu, Sikaso, Kayi, Segu, Kidali, Bamako, Moti, Burukina

sidabana kasaara, gelya min be marabolow kōnō(mara cemabocogo), wale numan ka kan ni tanuni ye, muso ka tilennéna furu kōnō ani ka yeresonmine sanni a ka furu, numanfonjena jugumanfonkofe, maramafé dogokamarali, kalan yiriwali, dungomogo bilali joyorō la kasorō a n'a man kan... Cikan ninnu kōnōko bee b'an senkō; mogo kelenya bee sigilen don n'a jogo jugu ye ka tow ka josariyaw terege k'i be se ko la. Nka ni teregeli

Jamanakuntigi be ka jama fo ntolatankēne na

jénajekulu ani «piyoniye» 250, ka fara dossow ni tonjōn sotigiw kan. Marakala sogobo ye waatinin ta ani dōgōno mog 500 nogonna masirilen ka jénajē.

K'a damine karidon na setanburukalo tile 4 fo a tile 10 su, marayorō kelenya bee y'a seko n'a dōnko jira. An be waati min na sisan, seko ni dōnko sanfilajenajē sababu la, fôlifén suguya kelen be Mali marayorō bee ka jénajefew na. U be nogon ka dōnkiliw ladege, ka nogon ka fôlisew ni finidontaw ani dōnsenw ladege. Nka, at'ubalik'uka sigida laadalakow jira tow la. N'i ye jatemine ke kosebe, k'a ta Kayi ka se Kidali, k'a ta worodugu la ka se saheli ma, Mali kōnō bololafé dilanta bee do këbaa be marayorō kelenya bee la, a be se ka ke a dōw dilanfénw te kelen ye. Cikan caman lasera marayorō ka jénajekuluw fe ka jésin jamana ni sigidaw jemogowma, anijamanaden kelenya. In'a fô yurugu-yurugu këlesi,

da sera teregebaa yere ma tuma min na, o be soro ka wuli ko sariya ka labato. Seko ni dōnko sanfilajenajē be tali ke lawale nogonbō la an ka sigidaw la. Jogo jugu be kōromatige jama jena, laadiri fana ka jelenya b'o cogo kelen na. O nogonbō tun ye san c san ye. Sanni san ka yelema jogo jugu tun wajibyalen k'a yere laje, mog tilennenw tun b'u jilaja ka to tilennéna na. Nka san 2 be ke jamanadenw lajeni feere dabalitige la, ta te mene sisi te bo.

Seko ni dōnko sanfilajenajē kene ka kan ka ke jamana foroba ladamu n'a kiime kene ye. Jénajeba in senkō, kunnafoniininaw ni jemogo caman ye nogonyew ke seko ni dōnko sanfilajenajē boli la Mali faaba dōron na, k'a to k'a ke marayorō la, ani Segu ta in gelyaw n'a nafaw. An sera ka jemogo minnu lasoro, olu ye Mali denmisēn jemogoba Dirisa Gindo, Sedoni / Mali jemogo, Segu ji ni kuran jemogo Da'wuda Ibarahimu,

denmisénw ni farikolojenajé minisiri Nace Pileya, Kulukoro marajemogó Tapo, Segumarabolow nemogoba Alu Seku Jalo, Segu mara nemogó Abu Só, Kidali mara nemogó Alihamudu Agi Akiléni, Malidepitebulon nemogoba dankan fólo Muntaga Tali, Tumutu mara nemogó Togola. U kelenna bée y'a jira kó seko ni dōnko sanfilajenajé kékoyoré falenni ye marajorow ni njogon ce, o ye jamana kónona dōnsira do ye jamanadenw fó, ka marayoró kelenna ka se n'a dësekow dónka nésinjamako ma. A b'a to yorow mogow ka misali ta njogon kan. U ka fo la halibi, seko ni dōnko bée suma jirisun denta ma jamana bolo; n'i ye jiri turu k'a ladon fo kase a dennima, ka soro k'ikodon ala, a laban bée kewarafana nikónfanaye, O hukumu kono, seko ni dōnko minisiriso ni bololabaara ni nedamudayorow minisiriso ka kan ka seko ni dōnko lakana njogon fó, sabula fólo be jiri turu, filanan b'a nafa feere (k'a don ba la).

Njogonye ninnu kónona na gelyea dōw fora an ye nemogow fó, an yérew y'a dōw ye k'a dōw men mogó werew fó. Tumutu marajemogó Togola ka fo la, olu ka mogow nana ujiginyoróla Segu, k'a soro dalanw t'u ne; mogó ma na u bisimila, dumuni fana ma ye. Bamakokaw fana y'ogelyea kelen soro. Kénya tigilamogow fana tun ma laben ka bila nabaaw ne. Negén dōw tun falen tewu fo ntumu bée yaala fan bée fó. Segu denmisénw tun y'u sigi k'u kolo fila da u sen kan, ka kolabennaw file sabula fen ma sara u la ni minisirinémogónanen utikalotile 25 kó te, kunnafoni tun te boli ka ne kolabenjekuluw ni njogon ce.

Nenajew kera Meruba togolaso ni Centigiba Dante togolaso la. Gelyea tun be yoró kelenna bée la; sigiyoró tun ma keréñkeréñ marajemogow ye. Olu de tun be yaala so kono ka sigiyoró nini u yére ye. Bugunnatigeseben fana tun ma keréñkeréñ u togo la. Tuma dōw la, mogow tun be ban ka wuli ka sigiyoró di uma; kasoróolu de wulila k'ijo, walasa u ka marayoró ka ye kéné in kan. An y'a kolosi sigiyoró tun keréñkeréñnen ka bila minisiriw ni jamanakuntigi furumuso n'u nofjamawye. Don do la tasumafagagazibara do da balala ka poyi Centigiba Dante la, fo ka mura bila mogó dōw la. A kolosira k'a fo

gazibara koro dōw yurugu-guyuru sanna. A wajibiyalen njogonw ka bo tubatukan na, kanko geléya kama, njogonbola dōw ninena u ka fota kó, o kera sababu ye k'olu mangoya u ka mogow bolo, sabula, k'o be se ka késababu ye ka dō bō u ka kuru haké sorota la. Gawokaw y'u ka «balé» ke siyé 2; a siyé folo la, u y'a jira kotile tun be jo u ne kan, a siyé filanan, u ka «subahanamansintigi ma se k'a yére nénabó a ka mansin kunna. O kera kéléba ye unijogon ce. Gawoka ninnu nisongoyabaatoye Kidalikaw kamien dōw kari-kari. Kidali bōdon jalatigélaw njekoré setanburukalo tile 9, obenna ni Gavo segindon ye a ka «balé» kan. Mogó minnu bée bō kéné kan, olu dōw fana tun te fosi njedon kumabaránin dayelecogo n'a datugucogo la. O de koson a dōw ka kumaw tara mogow kan. Dogono 500 min ye munumununsaalo ke Amari Dawu togolantolatankéne na, olu y'a jira k'a fo kabini olu nana, umfa dumuni na. Politikimogo fila fana y'u meleke jama na ka taama n'u ka ton togolapanpalanwyemunumununsaalo don; o ye mogó caman töro kosebe. Dōw y'a jira ko marayorow ka nenajekuiw jabaalaw ka jan njogon na, ko ka don njogon na ka hadamadenyasira boli u ni njogon ce o feers tun yen. Kulukoro maralamogow bora don min na, setanburukalo tile 4 Centigiba Dante la, jalatigela 3 nana k'a soro kutukorokaw jamanna u ka nenaje fó.

Karidon soggoma nége kanje 8 waati, anni Tumutu marajemogóka njogonye kónona na, a nininkalen a k'a hakilila fo Bamakókan, a y'a jira fo Bamakóka kan ka senbo seko ni dōnko sanfilajenajé la. Bamako falen don dōnkotigi wanew na ka bo Mali marayoró 8 bée lajelen na. Halin'a ma ne k'a be ye kéné kan, a sen kana ye njogondan na.

Kulukoro marajemogó Tapo nininkalen ni Kulukoro be se ka san 2007 seko ni dōnko sanfilajenajé bisimila, a y'a jira k'o yoró nénama si te Kulukoro ka jama jigin. Lotoli kelen pe de be Kulukoro; o yére dan bée ye siyoró 4 dōron ye Denmisénw ni farikolojenajé minisiri Nace Pileya ka fo la, n'a ma ne kó seko ni dōnko sanfilajenajew be bo Bamakó kataa késababu ye k'olu mangoya u ka

jo a kama i n'a fo Kani 2002 kera cogoya min na.

Nenajew kurunbonkaridon n'u kuncédon, mogó minnu serila ka bin tilefuneni fó, a kolosira k'a fo olu ye denmisénw ye, minnu n'u mansaw bée bangera duguba kono.

Ni seko ni dōnko jirakéne ye foroba ladamukéne ye, ka bila sigidaw kelen-kelenninladamuninoná, komáraaw ni maralenw bée y'u jogo juguw n'u kewale numanw saradacogo ye Segu san 2005 in na, an sago don san 2007 kéné ka késababu ye k'olu mangoya u ka jamanaba in ka jetaa sira miné.

Dokala Yusufu Jara

Njogondan jaabiw file:

Da minnu bée kalaniñw kono, olu ye sefawari ye.

Jamajédonkilida

1lo Tumutu (100.000)

2nan Bamako (60.000)

3nan Sikaso (40.000)

Kelenndónkilida

1lo Bamako (100.000)

2nan Segu (60.000)

3nan Tumutu (40.000)

Dónsenkoro

1lo Segu (150.000)

2nan Kayi (70.000)

3nan Bamako (50.000)

Bololabaara :

1lo Gavo (150.000)

2nan Moti (100.000)

3nan Tumutu (70.000)

Jamajefoli :

1lo Kayi (150.000)

2nan Sikaso (100.000)

3nan Moti (70.000)

Dónkòroma :

1lo Bamako (150.000)

2nan Kayi (100.000)

3nan Segu (70.000)

Nansarafoli :

1lo Moti (1.000.000)

2nan Kayi (150.000)

3nan Bamako (100.000)

Njogon :

1lo Segu (1.000.000)

2nan Bamako (150.000)

3nan Kayi (100.000)

Wanew :

1lo Bamako (kuru 146)

2nan Kayi (kuru 145)

3nan Segu (kuru 142)

Setanburukalo tile 8 ye balikukalan togoladonba ye

Setanburukalo tile 8 kerenkerenna k'a ke balikukalan togoladonba ye dijé kono. San o san, o don in mana se, nénajew bë ke ani taasibilaw, ka dusu don moggow kono k'u kunsin balikukalan sabatili ma.

Kabini an ka yere ta san folow la, Mali ye balikukalankodamine. Adaminenai ni tubabukan kalan ye. O ma taa ne bawo, an ka togodaw la, tubabukan kalan geleyara fo k'a damateme cikelaw bolo. Siginidenw dönni tun ye geleya ye, kuma t'u kolosonjogonnamaka dañew bange, ka hakililaw bange. Kumalasurunya la, kalanje, sebenni ni jatew ma se ka matarafa abada tubabukan na cikelaw bolo. Geleya wërew tun bë balikukalanko la o waatiw la, n'o ye karamogoko ni gafeke ye. Karamogoko ni minenka tun bë lakolidenw yere la kuma te balikukalandenw ma.

Jamana némogow nana a faamuia ko ni feere wërew ma nini balikuw kalan na, tubabukan kono t'a fura ye.

Ka feerew tige balikuw ka kalan fasokanw na, o baaraw daminenai kabini o donw na. Mali jamanakuntigisariya N° 85nan min tara san 1966, mekalo tile 26 ani Mali jamanakuntigisariya N° 199nan, min tara san 1982 zuluyekalo tile 19 don, olu ye fasokanw signi sigi : Bamanankan, Fulfulde (fulakan), Sonay (koroborokan), Tamasayt (burudamekan), soninke (marakakan), ceyako (bozokan), Bomu (bobokan), Dogoso (kadokan) Mamara (miyankakan) Siyenara (sinafokan), khasonke (kasonkakan). Nin bëe kofe, jamanakuntigisariya N° 96-049 min tara san 1996, o y'a jira ko sigida lakodonnenvanijamanaden bëe lajelen bë se ka fasokanw yiriwalibarraw ke ani ka baara ke n'ye.

Balikukalan daminenai ni sisan ce, a be san 30 bo. Nka halibi kunfinya ma se kele ka bo an ka jamana kono. Mogo kalanbali bë mogo kalannen sigiyoroma 10 bo. O de y'a to ni kuma camanföra balikukalanko. Kuma na tige te ban : a föra ko balikukalan hohaho cayara n'a sebeko ye,; o de y'a to n'a ma taa ne. A föra fana ko jamana faamaw, n'o ye tubabukan fölaw ye, olu yere de bë ka balikukalan ke boloko fefen ye walasa u ka se ka tubabukan föbaluw mara. Döw yere ko ko Faransi sen dalen bë fasokanw kan k'u tereke, ka gerente sigi an ka faamaw kan, u kan'u sebe don fasokanw yiriwali ma. Nin bëe te

tige ye, wa nin bëe fana te nkalon ye. Min kono ye tige ye: an bë se k'a fo ko Mali kono, marabolo si te yen balikukalan ma ke yoro min na. Ce döw ye kalan soro, muso döw fana ye kalan soro. Balikukalan kera sababu ye fana demedonjekulu caman n'o ye (ONG) ye, ka fara faso cakeda döw kan i n'a fo Semudete, olu ka baaraw ka sabati u bolo. O kofe fasokanw donna an ka lakolisow la, k'u don duguyirivalikalansow la, u bë kalan hali Iniverisite la bi n'o ye sannakalansoba ye. Cakeda kura fana sigira sen kan. O sigira balikukalansoba no na n'o ye DNAFLA ye. O togo ye ILAB. O cakeda in bë ka segesegeliw ke

jamana komini bëe kono, k'a don fasokanw miñ be fo kosebe komini kelen-kelen kono. Don be na, meriw bëna baara ke ni tubabukan ni fasokanw ye. An be to o de la fo jamana yere bëna baara ke ni fasokanw ye siratige bëe lajelen kan : Soro, politiki, mara ani dönni sira bëe lajelen. O de kama, ninan Mali kono, balikukalan togoladon nénajew sigira hakilila kura kono : «Balikukalan taabolo kura walasa sigidalamogow k'u joyoro fa sigida yiriwalibarraw la.» Mogo si man kanka nimisa, k'ifarifaga balikukalanko la, bawo a taane kera wajibi ye bi, ante se ka segin kobil. Mali n'a demebaga bëe bennen don o kan.

Mahamadu Konta

Faatuma tora siradenkanji la

Buguturu ani bugubo. Tuma min na Cefarijugu n'a ka denbaya nana usig wusubibugu Sirakorola komini faaba ni kejeba ce ni kilometre 7 nögönnä ye Tuba sira faralen ko, u y'u cesiri kosebe u kabagan misenninmara ma ani bolofesene. Faatuma ce togo te cefarijugu ye, ne ka togo dalen don. Fula dönen koro ye baganmara ye. San damado kono Cefarijugu ye baw nisagawereba kooria ka wereda la. A muso Faatuma ta ye hönoyaala ye u sigida la ani dafeduguw suguw la. Noncongo be ke dudenw feerobo ye, ka to ka döw don suman na ka fera senenennin kan walasa balodese kana u ta utegemajoona. Ala ye den fila don u geregije la; ceman kelen ni musoman kelen. Musomannin, san 2004 banwaati, fununbana tun b'ola. Sanga ni waati dogotorow tun be tok'o ji sama. A laban u y'a nénini farafinfuratigi kunda. Bana in geleya bolo, den in tun b'a tegeninw sogo nögönnä a kogodisi sanfe, k'a kunjan sogosogobanbali la tile kuuru kaara. Sajegé dalajininkelen, n'i ko i b'o kari, i na kunko soro. Cemannin ka tegé lamisenya n'a ta bëe, a mansaw tuntejenn'ofoliye. Ay'a don cefarijugu ka bagan misennin caman da. San 2005 samiyedonda la, cemannin in wulila ni u ka baganw ye jikogelya koson ka yelëma dugujima dökungoda la balimasira dökan. On'u ka duguce ye kilometre 20 nögönnä ye. Zuluyekalo tilance bëe y'a soro a ma jigin so. A tun be bilakojuguyakoke dama na yen. A waati kono, a ye wayi misennincaman ka sugudiya. Mansa ni den ce tin ka bon. Sanko mansa musoman. Faatuma y'a nini a furuce fe, o k'a yamaruya a ka taa u den nofe

ka na sabula samiyé ye do ke, ji ni binkodese te yen sisan». Cefarijugu tun ma son, nka a labanna ka sira di Faatuma ma. Faatuma y'a ka lamodennin da a yere kan, o si hake be san 11 nögönnä na, u taara u cun denkenin in kan a ka wereda la. O kelen be ka kundogoyörönin jo ka kofolonba to a ni dugu furance la baganw ka tijeni nesiranje koson. Faatuma taadon a den nofe, sanjiba nana o don. Mogo minnu si hake be san 80 ni kola, olu y'a jira kokabinio olu kera mogo ye, ko a don sanji nögönnä tun ma na folo. Kofolonba intun fara fo ka ji don dugu kono ka so döw suuru duguma.

Wuladanin fe, Faatuma ko a ka lamodennin ma, u ka taa si ale balimamuso fe dugu kono ko kofe, ni dugu jera un'u ka baganw na kosegin u ka dugula. Jaajon bëe de b'a dayoro segeré. A selen jida la, lamodennin k'ale be siran woyo ne, k'ale be si were la yan. Folon tun dalajiginen be kosebe, nka a woyotun ka bon halisa. Faatuma ye Aia mine k'a biia ji kan. A surunyanen fobdala, woyoy'a taion ka teme n'a ye. O kelen, a ka npogotiginin kulela. Dugumogow bolila ka folonda segeré, ka Faatuma nini. Fitiri dafalen, dugumogow taara torosiwta ka segin ka na Faatuma nini ka taa a ye fo kilometre 3 nögönnä, cencesu kelen be k'a datugu k'a kunkolo n'a bolo fila to kenema, woyokuru be to ka na ci olu la ka teme. U ka soro k'a labo k'a sutura folon kan yen.

Mogo minnutunmana Faatuma janaja la, olu ni cénin n'a bolobaganw seginna u ka dugu la.

Dokala Yusufu Jara

Jinefununfununba dō ye dankari Lamerikenw na

Ntenendon, utikalo tile 29 san 2005, jinefununfununba dō ye dankari Lamerikenjamana woroduguyanfan dugu saba la : Orileyan kura, Luwizani, ani Fuloridi. U ye jinefurunfununba in togoda KATIRINA. Fijne jugu in ye tijené min ke, kabini Ala ye Lamerikenw dan, o nogon kasaara tun ma deli k'u soro folo. A barika bonyako jugu, Lamerikenw ye kulekan bo. U ka peresidan yere ye kulekan bo ko a' ye na n fe. O fana nogon ma deli ka ke folo. Jamana min ka soro ka bon ni dije bée ta ye, a be se bée la mugu ni kise la, a ka donnibaaba ka ca ni bée ta ye, baara ni cesiri jamana, n'i y'a y'o b'a tege jan k'a ye na n deme, n desera, o te ko fitin in ye. Ni Ala y'i gosi, i filan m'i bugo, o man kan ka digi i la. Jinefununfununba in wulilen, Lamerikenw y'a nato ye kabini a ma se. Mogo minnu somi ka jan, olu y'u yere jini. A ka teliya n'a fanga, o tun ye damateme ye. Jinesokala joli joli wulila ka suuru lamerikenw kan, Ala kelen de b'o haké don. A taara ni jiriw ye; a taara ni kogobolow ye, biliw kerébete.

So caman yarala duguma.

Kuranjuruw tigera. Fijne jugu in donna kogoji kono. Kogoji walankatara gere kan, ka dugu saba ninnu yoro caman kuntunun. I be mobiliiw fogonnen ye ka taa, pankurun turula u kun kan, sisikurunw, iziniw, suguw ni cakedaw, ji ni fijne ye dankari nin bée la. Hadamaden koni su fogonnen tun be fan bée. Tijené barika bonyara cogo min na, a teliyara ten fana.

Daga wulila sonkala ma ye. Lamerikenw ka faamaw ye wulikajow ke. Perisidan Zorisi Busi yere ye taakasegin min ke dugu kasaarato ninnu na, o cayara. A ye jamana sorodasi, a polosi n'a garadiw labo. Ameriki jamanaden tow, min se mana ke min ye, tama man doço ba kelen man ca, bée ye deme bila ka taa kasaarato ma. Mogo ba caman saalola ka bo jiw la.

Minnu yelenna so janw sanfe, olu yelenna juru fe pankurunw kono. Mogo ba caman ka sow n'u bolofenw taara woyo fe. Faamaw sera ka bée labo, ka kundogoyoro jini bée la, ka banabaatow ni mogo joginnenw lase dögötörosow la. Sisan, faamaw be ka ji sama ka bo duguw kono. Ka digiw laben, ka sow jo, ka yoro tijenenew laben.

Dolariwari miliyari caman bëna don dugu ninnu joli dafé Lamerikenw ka goferenaman fe. Dijne jamana caman, tonw ni jekuliw bée k'u b'u rjaniya jira, nafolo la, minenw na, balow la, furaw la, cebokow la, ka deme don Lamerikenw na, bawo nini nogon balawuko mana wuli dije fan o fan, Lamerikenw folo de be wuli ni deme ye k'o yorow segeré. Numan sara ye numan ye. Ka o jihadiba in to senna, sibiridon setanburukalo tile 24, fijne juguba were y'a kun bo. U y'a togó da IRITA. O fana tun fanga ka bon; leri kelen na, a tun be kilometere 200 ni ko boli. O y'i kunda Tekizasi kan, taji labaarali be ke yoro min na. Ala y'a ke mogo ni ma to o jinefijneba in na, nka makonfen caman halakira. Lamerikenw konna IRITA ma. Kabini a be yoro jan kokoji sanfe, Perisidan Busi ni jamana jemogow

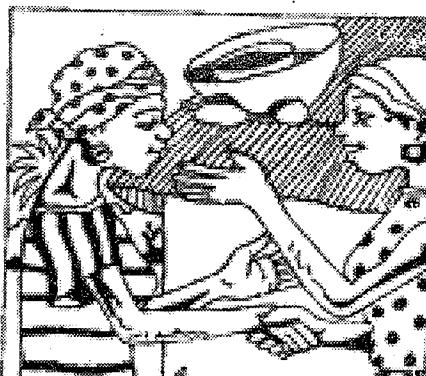
ye dabaliw tige. Mogo miliyon 1 ni k'o n'u bolofenw ye dugu bila. Sanfeji ni dugumaji kumbennibaaraw kera. Tijené danna soda la, bawo wulikajow kera. O kofe, fijne juguba filanan in fanga tun be ka dogoya ka taa a fe, wa mogow tun hakili la a bëna se yoro minnu na, jinew y'a kun ta ka bo o yorow kan.

Donnibaabaw y'a jira ko fununfununba ninnu te jinemafenw ye. U sababuya be bo hadamaden yere de ka wale juguw n'a tijenew na ka nesin sigida lamini ma. U y'a jira ko munanganba dō de be dugukolo ni tile ce. O munanganba in de sogora. O sababuya bora mansinmafénw ni iziniw sisiw la. Munanganba in sogolen, tile fanga bonyara dugukolo kan. Dugukolo kalayara. Ja donna Farajejamanaw kono, wa san o san funteni be mogo ba caman faga. Fijne mana kalaya koşebé, o de b'a ka munumunu caya. A be don kogoji koro k'o walankata. A mana maga fijne sumanen na, sanfeji be suuru. Sanji ka suuru, dugumaji ka walankata, ka fijne fanga n'a ka teliya fara o kan, o balawu te kun hadamaden na.

Mahamadu Konta

TULON

Nin ja fila dilanbaga y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu jini

Jaabi

1. Suma duloki bolo kono
2. Tulolanegé
3. Muso kan numan fe
4. Kabakurun dō ja bili kan
5. Filennin kónona
6. Bin kun numan fe
7. Tulolanegé ja kinin fe
8. Furasun dō fo jefé
9. Ja muso kamankun kan.
10. Muso ka orobu kankoori dō.

Mali kupu ntolatanlaban

«ASB» ye Joliba gosi ntolatan kuntaala jan na

Mali kupu ntolatanlaban ye ntolatan gelén kabakoma ye ntolatónbaw bolo. Alamisadon setanburukalo tile 22 Mali ka yéreta san 45nan nénajéw kuncélen ko Sikaso, Joliba y'a ta a ninjini kan Babenba Tarawele togolantolatankéne na. Adama Tanbura min tun ye Joliba ka penalititanna 3nan ye, kabini o y'a ka kuru je, «ASB» min fana tun y'a ka 2nan je o fari fonina.

Penaliti duuru-duurutan kuncéra u fila bëe ka kuru naani-naani na. Penaliti tanko kura min bolodara o kofé, Idirisa Tarawele min ye «ASB» jokolosila ye, o y'a ka kuru don. Nin kéra a siñ filanan ye o la, fols kéra k'a to Joliba jokolosibaaya la. O kelen, Joliba jokolosila Seku Umari Bacili mònena ka ntola da ko a b'a ta sara Idirisa Tarawele la. O ma bën sahaba ma. Lere 2 kuntaala kono «ASB» ye ntolatan da to Joliba la. Nin bëna a to «ASB» ka soro KAFU ka kupu dalen ntolatan na : kabini ntolatan damins sanga 6nan, Bubakari Kulubali y'a to kininkérela ka ntola bon Usumani Bagayogo ma. O ye ntola kalaman ci Seku Umari Bacili tegé; a y'a yeri kéréfe. A tun bë Joliba kono ko «ASB» na dan a ka daga kono ka siran ka bo ni ntola ye. Sanga 8nan Abudulayi Samaké fana ye do susu a kan, a sera k'a kuru o kan. «ASB» y'a to o cogo in na ka ntolatan k'a sago ye kéné kan. Abudulayi Jakite ni Bubakari S Kone y'u banba cemance la ka Joliba ntolatannaw bali ka temé ni ntola ye. Joliba min tun bë k'a jigi da Adama Tanbura kan, o ma se k'a yeri soro.

Kupudiimali : ASB kunnawolola

Seyidufin Tarawele ni zanwuye Abuta fana ma se k'u yere bo Idirisa tarawele ka jan dalen na. Sanga 20nan, Zanwuye Abuta ye kuru juman min donni sira don Adama Jakite koro n'o y'o je, a yera ko siga bë Joliba ka kunkorota la ntolatan in na. Kabini o kéra, u y'u sinsin numanfekere kan; sabula cemancesira tundatugulen b'u je kelekélé. Hali u tun bë ntola jan minnu tan ka bo u ka joda la ka taa kónona na, «ASB» ka kofemogow tun b'olu bëe laseginteliya la. Joliba ma fijnéboda soro fan si kelen fe. A ka degelikaramogó y'a don ko se bannen don zanwuye Abuta ye. Alu Badara Jakite k'a joyoro labila desé kan. Alu Badara Jakite joginnen ye kura farala Joliba ka kónonafili kan. Degelikaramogó ye Karimu Tarawele bila boloko la k'a jigi da Aruna Makalu

kan. Aruna y'a firifir ka desé a ma wo ye. A kóni kéra sababu ye ka Joliba ka cemancélamogow lafarinya dòonin. Ntolatanna kura donko filanan kéra «ASB» ka mögo d'o ye. O ye Ni kura fiye «ASB» Seku Umari Bacili dala. Nka o sera k'a dònko bëe jira kuru kana don a la. O yoyayo kono, Alifuseyini Kuma bolo tura ntola la u ka joda la. Bubakari Kulubali y'openaliti tan k'o kuru don sanga 72nan. O kuru kelen donnen «ASB» y'a banba a ka daga kono, a ma son ka ntolatan to k'a sèbe ye. O fisayara Joliba ma, sabula Umari Kone y'o kuru jibô sanga 74nan ka ntolatan sanga 90 kunce 1 ni 1 na. Mónobo sanga 30 banna u si kelen ma se ka kuru were don. Ntolatantan «ASB» sigira sen kan san 1999; o ni sisan ce nin kéra a siñ folo ye ka se Malitogolantolatanlabanna fo'k'okupu ta.

Modibo Nama Tarawele
Dokala Yusufu Jara

Babenba togolantolatankéne na setanburukalo tile 22

ASB-Joliba : 1 ni 1, Penalitiw la 5 ni 4

Bakari Kulubali ye ASB ka kuru don sanga 72nan na penaliti la; Umari Kone ye Joliba ka kuru don sanga 74nan na.

Jalatigébaa tun ye Koman Kulubali n'a jenogonw Musa Béndeka Jabate ni Mumini Berete ye.

Penalitiw donbaaw :

Bubakari S Kone, Abudulayi Samaké, Nuhun Kobina, Idirisa Tarawele ani Abudaramani Jamutene (ASB), Berehima Tarawele, Sedonude Zanwuye Abuta, Seyidu Tarawele ani Abudulu Karimu Tarawele (Joliba).

Penaitiw jébaaw :

Bubakari Kulubali (ASB), Adama Tanbura ni Seku Umari Bacili (Joliba)

ASB : Idirisa Tarawele, Hamadou Sanogo (Abudaramani Jamutene),

Seyidu Tarawele, Bubakari S Kone (jémogó), Abudulayi Jakite, Bubakari Kulubali, Nuhun Kobina, Karim Sogoba (Yakuba Jare), Usumani Bagayogo, Abudulayi Samaké ani Bubakari S Jara (Ali Kéla Sise).

Degelikaramogó : Andere Utí ka bo Nizeriya

Joliba : Seku Umari Bacili (jémogó), Seku Bagayogo, Alifuseyini Kuma (Abudulu Karimu Tarawele), Abudulu K Kulubali, Isa Tarawele, Badara Alu Jakite (Aruna Makalu ni Berehima Tarawele, Umari Kone, Adama Tanbura, Sedonude Zanwuye Abuta, Adama Jakite ani Seyidu tarawele).

Degelikaramogó : Canile Bana ka bo Togo